

Dinamica informatizării Bibliotecii Științifice a Universității “Alec Russo”

Igor AFATIN, *dir. adjunct Automatizare*

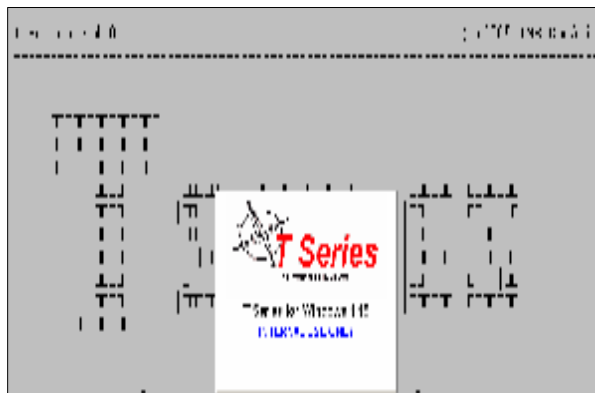
Procesul de informatizare a Bibliotecii a început în anul 1989, aceasta fiind una dintre cele mai importante decizii în managementul Bibliotecii.

Primul program achiziționat de bibliotecă a fost sistemul AIBS MARC. Baza de date create, oferind posibilități de evidență a documentelor în fiecare calculator, care conținea, astfel, partea proprie a bazei de date. Periodic, aceste componente / părți erau copiate pe calculatorul din Sala de Cataloage și cititorii puteau să obțină informații despre colecția de documente intrată în Bibliotecă, începând cu anul 1989. În anul 1992, 4 calculatoare au fost conectate în/la rețeaua locală cu ajutorul programului MICROSOFT WORK GROUP FOR DOS, fapt ce a îmbunătățit simțitor schimbul de date (copierea și arhivarea bazei de date), dar baza, în general, rămânea să fie de aceeași structură (alcătuită din părți separate). În anii 1993 - 1994, a fost efectuată trecerea la un nivel mai avansat de informatizare, fiind instalat primul server Novell. Totodată, a fost achiziționată o nouă versiune a programului AIBS MARC.

Catalogul a devenit unic, dinamic și flexibil, aici existau însă probleme pe care sistemul nu putea să le soluționeze. La o ședință a Asociației Bibliotecarilor a fost luată decizia de a implementa un nou soft, propuse fiind mai multe produse informatice: ALEF, MICROVTLIS, VUBIS, TINLIB. Până la urmă, a fost aleasă cea mai optimală variantă - programul TINLIB (costa mai ieftin și avea interfață

în limba română).

Biblioteca a câștigat un grant, finanțat de Fundația SOROS, și astfel s-a produs crearea infrastructurii hardware (achiziționarea de echipamente electronice, constituirea rețelei locale de calculatoare), precum și achiziționarea programului software (sistemul de operare). În așa mod, în anii 1997 - 1998, are loc instalarea programului integrat de bibliotecă TINLIB 300. Utilizarea acestui program a făcut posibilă soluționarea unui șir de probleme ce țineau de perfecționarea catalogului electronic, a îmbunătățit instrumentul de căutare și atingerea celui mai important obiectiv propus – deservirea calitativă a clienților, asigurarea unui împrumut eficient și rapid. A fost adoptat, de asemenea, programul privind barcodarea cărților, atât cele recent achiziționate, cât și cele din

retroconversie.

În 2001, a fost realizat un nou proiect de informatizare ce prevedea extinderea rețelei locale, instalarea serverelor, conectarea la Internet.

În anul 2004, au fost instalate 25 de calculatoare în Mediatecă, toate fiind conectate la Internet pentru lucrul individual al studentului și cu acces la Intranetul universitar. În Bibliotecă este utilizată rețeaua locală de 100 mb/s cu ieșire de 1 Gb/s în rețeaua Intranet a universității, fapt care permite conectarea la Internet. Rețeaua locală include 100 de computere și 4 servere dintre care:

- Primul server asigură funcționarea programul integrat de bibliotecă *TINLIB*.
- Al doilea server conține baza de date *Juristul* în care sunt înmagazinate legi, hotărâri și acte normative ale R. Moldova, din 1990 pînă în prezent. Baza de date *Juristul* este actualizată săptămînal prin Internet. Tot pe acest server, se află și *Mapa Generală* – mapă cu documente pentru uzul general al bibliotecarilor, ei avînd, astfel, posibilitatea să efectueze schimburi de informații și documente, tot aici fiind plasate planuri, rapoarte, liste de literatură, noutăți etc.
- *Libruniv* – asigură traficul Internet, securitatea rețelei. Tot pe acest server, este plasat și *Web site*-ul Bibliotecii.
- Al patrulea server conține Catalogul on-line *Web OPAC*, asigurîndu-se accesul cititorilor la Catalogul Electronic al Bibliotecii prin rețeaua Intranet a universității.

În august 2005, a fost implementată o nouă versiune *TINLIB*, una mai stabilă, cu un program de asistență mai avansat, cu autoadministrare conectată, cu unele îmbunătățiri ale modulelor Seriale și Circulație (servirea clienților).

Tot în 2005, a fost achiziționat modulul de program *TinRead* (catalog on-line a bazei de date locală importat în *Postges SQL*). Acest program asigură deschiderea catalogului cu browser-ul

Internet Explorer, acces nelimitat *WebOpac*, posibilități de conectare la elemente ale bazelor de date multimedia...

La fel, a fost instalat generatorul de rapoarte *Rapoarte on-line*. Este un program care permite obținerea rapoartelor (registru inventar, proces-verbal ș.a.) în format *PDF, HTML, XLS*.

Centrul de Informatizare și Automatizare al Bibliotecii a elaborat un șir de Programe aplicative, privind rentabilizarea proceselor de prelucrare a documentelor de bibliotecă, deservirea clienților:

Baza de date MS-Access CuprinsScanat efec-

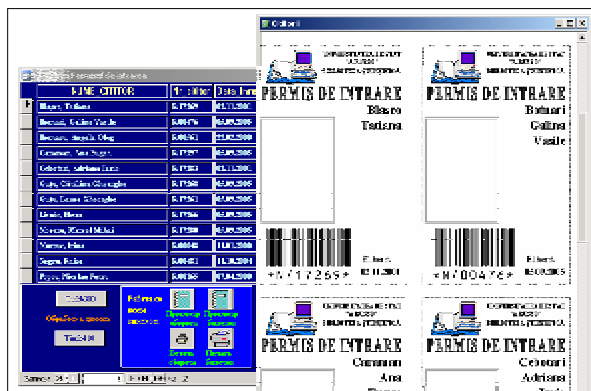

tuează căutarea după datele din sumarul cărților și revistelor.

Prelucrarea preliminară este efectuată de specialistul în domeniu care scanează și identifică conținutul cărților și revistelor. Urmează salvarea în Word. Textul obținut este importat în tabelul bazei de date. Aceasta este o bază de date autonomă. Cititorul efectuează căutări după următorii parametri: titlu, cuvînt - cheie, vedetă de subiect.

Programul convertor ADMITEREA – TINLIB

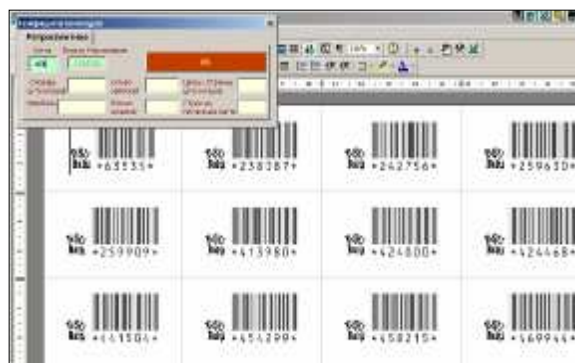

transferă datele din baza de date a comisiei de admitere. În baza de date *TINLIB* se creează fișierul listelor viitorilor studenți.

Programul Permis elaborează permise de intrare, utilizînd datele exportate din *TINLIB*.

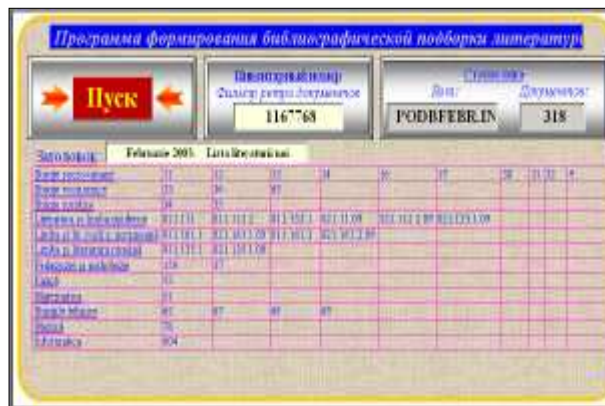
Programul Barcode – formează etichete cu cod de bare pentru noile intrări în Bibliotecă și pentru fondul literaturii neinventariate.

Programul BARCODE - RETRO – prelucrează

înregistrările din retroconversie pentru atribuirea codului de bare, formează dicționarul numerelor tipărite, filtrează numerele de inventar ale noilor intrări, preîntîmpinînd, astfel, eventualele erori în redactare.

Programul INTRĂRI NOI – selectează informa-

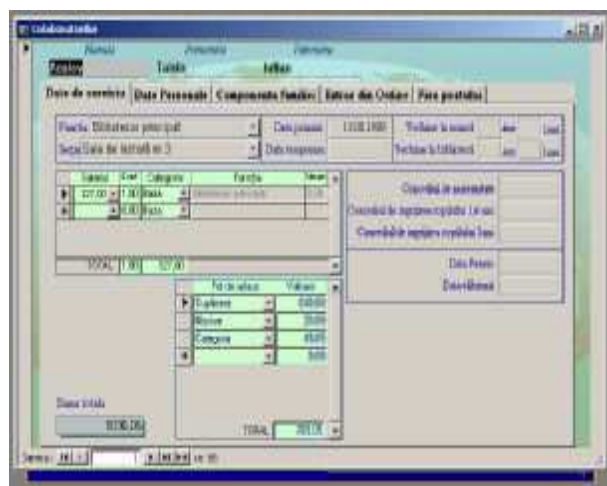
țiile pentru buletinele **Intrări recente** din înregistrările exportate din *TINLIB*, conform clasificării CZU.

Digitizarea materialelor didactice (lecții pentru studierea limbii engleze, oferite în format *HTML*, cu suport multimedia).

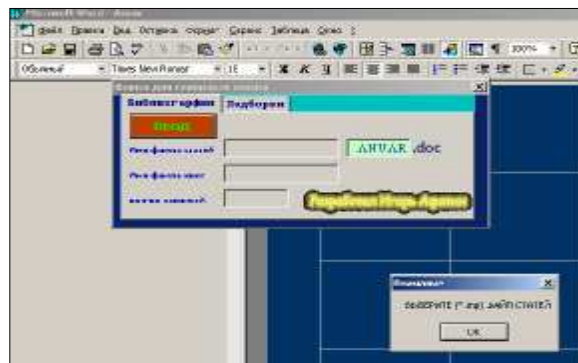
Digitizarea și prelucrarea (restaurarea) înregistrărilor sonore de pe discurile de vinil în calculator (în format MP3). Sunt prelucrate deja 1633 opere muzicale. În restaurarea înregistrărilor este utilizat un program special de înlăturare a defectelor de sonorizare.

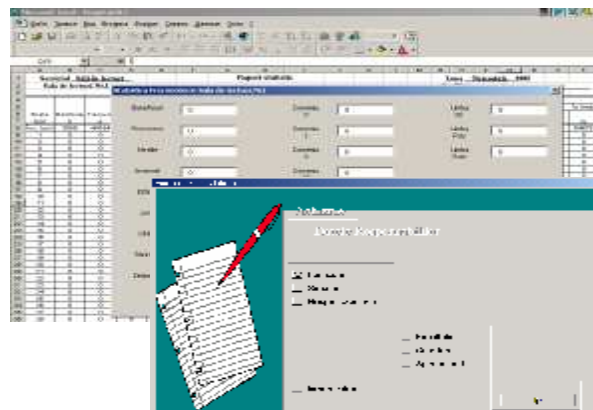
Baza de date CADRE efectuează evidența personalului Bibliotecii.

Programul ANUAR creează o listă generală de cărți, articole și date exportate din **TINLIB**.

Aplicația pentru Microsoft Excel pe Visual Basic asigură evidența indicilor statistici de Bibliotecă.

Centrul de Informatizare și Automatizare își propune, pentru viitorul apropiat, realizarea următoarelor obiective:

- Elaborarea Catalogului on-line pe platforma **PostgreSQL** pentru efectuarea comenzilor prin Internet;
- Conectarea fișierelor Multimedia la **WEB - OPAC**;
- Digitizarea documentelor din Colecția **Carte Rară**.